

Udarbejdelse, i nogle Tilfælde har man fulgt et Flertal og i enkelte Tilfælde et Mindretal, men i saa Henseende vil man kunne finde Vejledning ved at sammenligne Lovforslagene med Kommissionens Betænkning. Hvorvidt det nu er muligt for Rigsdagen at vinde Tid til at optage en Drøftelse af disse Lovforslag, eventuelt at vedtage dem, skal jeg ikke udtale mig om, jeg skal kun sige, at for saa vidt det skulde vise sig, hvad jeg paa ingen Maade skal bebrejde Rigsdagen, at Tiden ikke strækker til til at give disse Lovforslag den Behandling, man skønner fornøden, er det min Agt i den kommende Uge at fremsætte Forslag til Lov om Forlængelse af den nu gældende midlertidige Lov, idet vi ellers efter 1. April vilde komme ind i en Tilstand, hvor al Beskyttelse for Landbrugsjendomme vilde ophøre.

Jeg skal sluttelig have den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Foranstaltninger til Fremme af en hensigtsmæssig Jordfordeling mellem Landejendomme i de sønderjydske Landsdele*. Som ærede Medlemmer vil vide, har vi her i Landet paa Grundlag af en Udskiftningsforordning af 23. April 1781 gennemført en Udstykning af vore Jorder, der, selv om den ikke er mønstergyldig — den er fremdes behæftet med adskillige Fejl —, dog er af den Art, at der er meget faa Lande i Europa. — om overhovedet noget —, der har saa god en Udstykning af Agerjorden, som vi har her i Landet. Dette kan imidlertid ikke siges at være Tilfældet for Sønderjyllands Vedkommende. Til Trods for, at man i Sønderjylland endnu tidligere, nemlig ved en Udskiftningsforordning af 26. Januar 1770, gav et retligt Grundlag for, at Udskiftningsarbejdet kunde fremmes, har Forholdet der udviklet sig saaledes, navnlig i den vestlige Del, at Jordfordelingen fremtræder under meget uheldige Former. Forholdet er for Øjeblikket hyppigt saaledes for en Bondegaard af almindelig Størrelse i det vestlige Sønderjylland, at dens Jorder ligger spredt ca. 20, ja, ofte 30—40 forskellige Steder og i Regelen med en Afstand fra den ene Ende til den anden paa ca. $\frac{1}{2}$ —1 Mil.

Spørger man, hvorledes det kan være, at der er en saadan Forskel mellem Sønderjylland og det øvrige Land, ligger det vel nok først og fremmest deri, at der har været en anden Benyttelse af Jorden; det har været Græskultur, Studeopdræt, der muliggjorde en rentabel Udnyttelse, selv om Jorden var spredt, hvorimod den intensive Benyttelse vilde blive for kostbar med saa spredte

Jorder. Dertil kommer det ejendommelige Forhold, at medens Befolkningstallet er gaaet op i den øvrige Del af Landet, er det gaaet tilbage i Sønderjylland, navnlig i den vestlige Del. Denne Tilbagegang i Landbefolkningens Antal parret med Nedlæggelsen af eller Sammenlægningen af bestaaende Landbrug har yderligere medført, at de enkelte Landejendommers Tilliggende er overordentlig spredt, hvilket er uheldigt for den Form for Agerbrug, man nu ønsker at gaa over til efter Genforeningen.

Det Lovforslag, som her stilles, og som meget varmt anbefales af Sønderjyllands Kreditforening og af Fælleslandboforeningen for Nordslesvig, gaar kortelig refereret ud paa, at der i hvert af de sønderjydske Amter kan af Landbrugsministeren nedsættes en Kommission paa tre Medlemmer, som faar til Opgave at ansøre til og yde Vejledning ved Magelæg, der tilsigter en bedre Fordeling af Jorderne eller, om man vil, en Samling af Jorderne, saaledes at de kommer til at ligge samlede om de paagældende Landbrugsejendomme. Det er min Opfattelse, at naar en saadan Sag skal gennemføres, er det nødvendigt, at der nedsættes saadanne Kommissioner, som kan give den fornødne Vejledning. I Almindelighed staar Landboerne jo ret fremmede overfor, hvilken Fremgangsmaade der skal vælges, hvilke Love der skal iagttages, hvilke Foranstaltninger der skal træffes, og derfor betyder Nedsættelse af saadanne Kommissioner meget til Fremme af disse Foranstaltninger.

Dernæst foreslaas det, at Landbrugsministeriet skal være berettiget til at fritage alle saadanne Magelæg, der anbefales af de paagældende Kommissioner, for Omkostningerne til Stempling, Notarialattester, Udstykningstilladelse, Indførelse i Grundbøger o. s. fr. Hvor det drejer sig om Mageskifte, vil nemlig disse Udgifter blive Dobbeltudgifter. Magelæg er i Virkeligheden en Dobbelttransaktion, og disse Omkostninger kan blive meget betydelige. For at man kan fremme denne Magelægsvirkosomhed, vil det være rigtigt, at man fritager de paagældende for saadanne Udgifter.

Endelig er der i § 3 foreslaaet — og det anser jeg for det vigtigste —, at Finansministeren er bemyndiget til af de til Laanekassen for Sønderjylland tilbagevendende Midler (Afdrag og Renter) at anvende et Beløb af indtil 4 Mill. Kr. til Udlaan til Landmænd, der i Anledning af stedfunden Jordregulering opretter nye Brug, udflytter Ejendommens Bygninger eller, undtagelses-